

З метою забезпечення конституційних прав дітей з особливими освітніми потребами, здійснення комплексної реабілітації дітей з особливими освітніми проблемами (ООП), набуття ними побутових та соціальних навичок, розвитку здібностей, в Комунальному закладі «Крисинський ліцей», з 2017 року, робота з дітьми з особливими освітніми потребами організована так, щоб сформувати толерантне ставлення до людей з інвалідністю та взагалі до «інших» людей як у учнів, так і в батьків. Вчителі спільно з асистентами вчителів, практичним психологом допомагають дітям призвичаїтись до життя у суспільстві, гармонійно розвиватися. Дітям надають постійну підтримку починаючи з мінімальної допомоги на заняттях і розширюють її в разі необхідності.

Мета навчання цих дітей — дати можливість жити без учителя, і донести до батьків, що розвиток дитини — це безперервний процес, в організації якого беруть участь не тільки спеціалісти, але і батьки. Це питання особливо актуально постало саме зараз, під час онлайн-навчання. Адже саме успішна співпраця вчителя та асистента вчителя допомагає вирішити навчальні питання й застосувати командний підхід у вирішенні всіх проблем.

У КЗ «Крисинський ліцей» у 2022/2023 навчальному році функціонує 4 інклюзивних класи, у яких навчається 5 учнів — діти з особливими освітніми потребами. Роботу в цих класах здійснює команда фахівців, до складу якої входять асистенти вчителів, педагоги. Одним із основних напрямків роботи є створення індивідуалізованих навчальних планів для дитини з особливими потребами та проведення необхідних адаптацій та модифікацій зовнішнього середовища, характеру навчання.

У ліцеї наявні усі нормативно-правові документи, які обумовлюють організацію навчання за інклюзивною формою. Також наявні усі документи, які є підставою для організації здобувачам освіти навчання за інклюзивною формою: довідки, завірені печаткою лікарсько-консультативної комісії; накази управління освіти, молоді і спорту та накази директора школи. Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється вчителями відповідно до діючих нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

В умовах інклюзивного навчання у школі, асистенти вчителів Сосновик В. І., Резнік К. І. та Трусенко Л. І. працюють з учнями відповідно до посадового навантаження: на 1 ставку. Відповідно до посадових обов'язків, асистенти вчителів стимулюють розвиток соціальної активності дітей, сприяють виявленню та розкриттю їхніх здібностей, талантів, обдарувань шляхом їхньої участі у науковій, технічній, художній творчості; створюють навчально-виховні ситуації оптимізму та впевненості у своїх силах і майбутньому.

Консультативна діяльність асистентів вчителів з соціальної адаптації та психолого-педагогічний супровід проводиться на достатньому рівні з учнями, які навчаються у класах з інклюзивним навчанням, і ґрунтується не тільки на відвідуванні уроків учнів, але і контролі, співпраці з усіма службами, які опікуються учнями, що потребують особливої уваги, спілкуванні з батьками, надаючи їм необхідну консультативну допомогу; інформування вчителя класу та батьків про досягнення учня.

Корекційно-розвиткова робота, яка проводилася асистентами вчителів та практичним психологом у минулому навчальному році, була спрямована на виправлення вад звуковимови, розвиток зв'язного мовлення, формування граматично правильного мовлення, збагачення словникового запасу слів.

Під час занять з корекції розвитку, які базуються на спеціально розроблених програмах для дітей із затримкою психічного розвитку та для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, основний напрямок роботи був спрямований на корекцію пізнавальної діяльності (операцій мислення — аналізу, синтезу, узагальнення, порівняння; довільного зорово-слухового сприймання; довільної уваги — концентрації та розподілу; процесів запам'ятовування та відтворення інформації). Проведення ефективної корекційно-розвиткової роботи в цілому здійснювалося завдяки співпраці всіх педагогів, класних керівників, вчителів-предметників, батьків та адміністрації школи. Слід зазначити, що в цьому навчальному році через недофінансування, такі заняття не проводяться. Інклюзивне навчання потребує дотримання певних вимог щодо обладнання кімнати для занять, яка б

сприяла корекції певних відхилень у розвитку дитини. Тому у школі створено інклюзивно-ресурсну кімнату, яка умовно поділена на 2 зони: «навчальна зона», «ігрова зона».

Уряд надає субвенції з державного бюджету на підтримку дітей з особливими освітніми потребами у розмірі 23 000 грн. на одну дитину. За рахунок цих коштів у минулому році проводилась оплата праці корекційним педагогам та було придбано спеціальні засоби корекції психофізичного розвитку для цих дітей: дитяча інтерактивна дошка-бізборд, конструктор, математичне лото, картки візуальної підтримки, набір карт і постерів для розвиваючих занять (20 різних емоцій), математика на магнітах, визначні пам'ятки світу (картки) 80 завдань і загадок, грошові знаки, піктограми, ляльки для пальчикового театру, навчальна та методична література.

Особливо дієвою і корисною для дітей з ООП є індивідуальна робота з учнями, яка направлена на допомогу у виконанні навчальних завдань, закріпленню конкретних умінь і навичок, додаткове пояснення тем з предметів, які не були належним чином засвоєні. Асистенти вчителів та практичний психолог надають консультації вчителям та батькам учнів з особливими освітніми потребами для успішної взаємодії школи та сім'ї.

У ліцеї, відповідно до Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами, у I семестрі 2022/2023 навчального року було проведено 2 засідання команди психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП, на які були запрошені батьки дітей. Слід зазначити, що на кінець семестру учні з ООП проявили прогрес у емоційно-вольовій, когнітивній та соціальних сферах, але рівень знань, умінь та уявлень є недостатнім. Частково сформовані загальноосвітні, соціально-адаптивні, життєволюбні уміння і навички. Ці учні набули деякий власний досвід культури спілкування та співпраці у різних видах навчальної діяльності.

Під час дистанційного навчання через введення в Україні воєнного стану, з 24 лютого 2022 року, навчання осіб із особливими освітніми потребами здійснюється з урахуванням індивідуальної програми розвитку та передбачає залучення допоміжних технологій дистанційного навчання (озвучування даних з екрану, голосове введення тексту, субтитри тощо) з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів таких осіб. Асистенти вчителів допомагають вчителям розробляти завдання для учнів з особливими освітніми потребами, проводять онлайн-консультації для дітей, також співпрацюють з батьками, надаючи консультації щодо дистанційного навчання, підвищують свій професійний рівень, беручи участь у районних засіданнях та Zoom конференціях для асистентів вчителів. Так, на платформі PROMETHEUS успішно закінчили онлайн курси «Критичне мислення для освітян», «Медіаграмотність в освітньому просторі» і отримали відповідні сертифікати. Приймали активну участь в онлайн-конференціях для асистентів учителів. Під час дистанційного навчання прослухали вебінари на освітньому онлайн-порталі «Всеосвіта» — «Боулінг в освітньому середовищі: як розпізнати та як діяти», «Особливості навчання дітей з синдромом Дауна», «Робота з дітьми з розладами аутичного спектру в інклюзивному класі».

У вересні 2022 року підписана Угода про співпрацю з КУ «Богодухівський ІРЦ», фахівці якого, є членами команди психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП та постійно надають консультації як батькам, так і вчителям.

У 2023 році підписали Угоду про співпрацю з науково-технічною бібліотекою НТУ «ХП». Обговорені питання супроводу та психологічної (методичної) підтримки дітей з ООП та їх батьків фахівцями Інформаційно-ресурсного центру «Без бар'єрів».